

Nepřetržitý odpočinek v týdnu

Moc nerozumíme nepřetržitému odpočinku v týdnu, který má nabýt účinnosti od 1. 1. 2024. Můžete popsat, jak se nepřetržitý odpočinek v týdnu vypočítá? Text zákoníku práce je hodně složitý.

Odpověď

PhDr. Mgr. Monika Puškinová, Ph.D.

Faktory, které je nutné znát

Určitá obtíž při vysvětlování „nepřetržitého odpočinku v týdnu“ spočívá v tom, že je nutné vědět,

- a) jak se chápe týden,
- b) co je nepřetržitý denní odpočinek.

Jak se chápe týden

Týden se chápe jako jakýchkoliv sedm po sobě následujících kalendářních dnů. Začátek týdne určuje zaměstnavatel, obvykle v rámci písemného rozvrhu týdenní pracovní doby.

Nepřetržitý denní odpočinek

Nepřetržitý denní odpočinek je vymezen v § 90 zákoníku práce.

Základní informace lze shrnout do následujících dvou bodů:

1. v případě zaměstnance (který není mladistvý) činí alespoň 11 hodin během 24 hodin po sobě jdoucích,
2. lze jej zkrátit až na 8 hodin během 24 hodin po sobě jdoucích a následující nepřetržitý denní odpočinek musí být „vykompenzován“ o dobu zkrácení.

Nepřetržitý odpočinek v týdnu

Nepřetržitý odpočinek v týdnu je výsledkem „součtu“ dvou jiných nepřetržitých odpočinků:

- nepřetržitého odpočinku 24 hodin,
- nepřetržitého denního odpočinku (tj. 11 hodin).

§ 92 zákoníku práce

(1) Zaměstnavatel je povinen v rámci týdne zaměstnanci staršímu 18 let poskytnout nepřetržitý odpočinek v trvání alespoň 24 hodin spolu s nepřetržitým denním odpočinkem podle § 90 odst. 1, na který musí bezprostředně navazovat; celková doba trvání těchto odpočinků je nepřetržitým odpočinkem v týdnu.

Nepřetržitý odpočinek v týdnu trvá 35 hodin (24 + 11), pokud v určitém týdnu není zkrácen nebo v týdnu nedochází ke „kompenzaci“ dříve zkráceného odpočinku.

Zkrácení a „kompenzace“ nepřetržitého odpočinku

Za podmínek daných § 92 odst. 4 zákoníku práce lze nepřetržitý odpočinek v týdnu zkrátit.

§ 92 zákoníku práce

(4) V případech uvedených v § 90 odst. 2 a u technologických procesů, které nemohou být přerušeny, může zaměstnavatel zkrátit nepřetržitý odpočinek v týdnu podle odstavce 1 pouze tak, aby délka jeho trvání činila nejméně 24 hodin. V tomto případě může být nepřetržitý denní odpočinek zkrácen podle § 90 odst. 2, a to za podmínky, že doba, o kterou se zkrátil, nesmí být poskytnuta samostatně, ale jen s následujícím nepřetržitým odpočinkem v týdnu tak, aby zaměstnanci byl poskytnut za období 2 týdnů nepřetržitý odpočinek v týdnu v délce alespoň 70 hodin.

Uvedené zkrácení je vhodné demonstrovat pomocí dvou po sobě následujících týdnů.

1. týden, ve kterém je potřeba zkrátit nepřetržitý odpočinek v týdnu

Minimální hodnota nepřetržitého odpočinku v týdnu činí 24 hodin. Této hodnoty (24 hodin) zaměstnavatel dosáhne díky tomu, že zkrátí nepřetržitý denní odpočinek z 11 hodin na 8 hodin (tj. zkrátí jej o 3 hodiny) a nepřetržitý odpočinek v týdnu zkrátí z 24 hodin na 16 hodin (tj. zkrátí jej o 8 hodin).

V důsledku uvedeného krácení je zaměstnanci v 1. týdnu poskytnut nepřetržitý odpočinek $8 + 16 = 24$ hodin.

2. týden, ve kterém je potřeba prodloužit nepřetržitý odpočinek v týdnu

Ve 2. týdnu je nutné zaměstnanci poskytnout standardní nepřetržitý odpočinek v týdnu ($11 + 24 = 35$ hodin). Dále je nutné zaměstnanci poskytnout dobu nepřetržitého odpočinku, kterou v 1. týdnu nečerpal (tj. dobu 3 hodin, o kterou byl zkrácen nepřetržitý denní odpočinek, a dobu 8 hodin, o kterou byl zkrácen 24hodinový odpočinek).

Ve 2. týdnu je zaměstnanci poskytnut nepřetržitý odpočinek v rozsahu $24 + 11 + 3 + 8 = 46$ hodin.

Součet nepřetržitého odpočinku 1. a 2. týdne

1. týden + 2. týden = 70 hodin

$(8 + 16) + [11 + (24 + 3 + 8)] = 70$

$24 + 46 = 70$